

КАНТРОЛЬНАЯ РАБОТА №1
АДКАЗЫ НА АЛІМПІЯДНЫЯ ЗАДАННІ

Заданне 1.

Слова па-руску	Слова па-беларуску	Гукі, якімі адрозніваюцца
<i>Узор: бал</i>	<i>баль</i>	[л] – [л’]
жёлудь	жолуд	[m’]- [m]
медь	медзь	[m’]- [ц’]
шёлк	шоўк	[л]- [ў]
подпись	подпіс	[с] – [с’]
кровь	кроў	[ф’] – [ў’]
юмор	гумар	[й’] – [г]

Заданне 2.

без мудрасці [б’азмудрас’ц’і]
 без сумлення [б’эссумл’эн’н’а]
 без яблыка [б’аз’й’аблыка]
 без мёду [б’аз’м’оду]
 без жадання [б’эжжадан’н’а]
 без шакаладу [б’эшшакаладу]

Заданне 3.

ліст-а-пад □ (час, калі ападае ліст), вараж-б-іт-к-а, дв-о-е-ўладдз-е (*дв-ой-э-ўладдз-е*), дзів-ос-н-а, звярт-а-ў-ся, пад-ахвоц-і-ць, вы-маўл-енн-е, гера-ічн-ы (*герай-ічн-ы*), вы-су-ну-ц-ца, пера-мір-е (*пера-мір’-й-э*).

Заданне 4.

Фразеалагізм	Значэнне фразеалагізма
лёгкі на руку	‘удачлівы пры пачынанні чаго-небудзь’
лёгкі на ўспамін	‘прыходзіць як раз тады, калі пра яго думаюць, успамінаюць’
лёгкі на язык	‘схільны да балбатлівасці, залішне гаваркі’
лёгкі на пад’ём	‘ахвотна можа пайсці, паехаць куды-небудзь’
лёгкі на слова	‘схільны да абяцанняў’
лёгкі на нагу	‘можа хадзіць без стомы доўга і хутка’

Заданне 5

гультаяваць – гультаюеш, гультаюеце
 пад’есці – пад’ясі, пад’ясце

аддаць – аддасі, аддасце
 падпячы – падпячэш, падпечаце
 віць – уеш, уяце
 сцерагчы – сцеражэш, сцеражаце

Заданне 6

Лічэбнік	Разрадлічэбніка	Творны склон	Месны склон
тры сёмыя	колькасны, дробавы	трыма сёмымі	(аб) трох сёмых
абодва	колькасны, зборны	абодвума	(аб) абодвух
паўтара	колькасны, дробавы	паўтара	(аб) паўтара
пяцьдзясят	колькасны	пяццюдзсяццю	(аб) пяцідзсяці
дзве	колькасны	дзвюма	(аб) дзвюх
шэсцьсот	колькасны	шасцюстамі	(аб) шасцістах
сто	колькасны	ста	(аб) ста
восемдзясят	колькасны	васьмюдзсяццю	(аб) васьмідзсяці

Заданне 7

Выслоўе	Часціна мовы	Член сказа
Галодны кум і рэдзьку <i>хрум</i> .	усечаная форма дзеяслова	выказнік
Дагэтуль былі <i>гулі</i> , пакуль лапці абулі	назоўнік	дзеянік
Купіў бы сядло, ды грошай <i>гало</i> .	прыслоўе	выказнік
Іншая рада <i>горай</i> як здрада.	прыметнік	выказнік
Без хлеба яда – да парога <i>хада</i> .	назоўнік	выказнік

Заданне 8

П’еса была напісана амаль паўстагоддзя таму назад, у тыя часы, калі свет толькі пачынаў пераўтварацца ў вялікае рэаліці-шоу, і тады здавалася, што гэтыя працэсы цалкам можна прадухіліць. Галоўны герой сваю філасофію чэрпае з кніг, але сутнасць нязменная: веды самі па сабе яшчэ не ёсць карысць. У лёсе асобна ўзятай сям’і сканцэнтравана жыццё цэлага свету, дзе сям’я – толькі крывое люстэрка, у якім адлюстроўваюцца (*адбіваюцца*) шасцідзясятныя і, безумоўна, – сучасныя нам 2000-я.

Заданне 9.

1.	м	е	р	ы	д	ы	я	н	2.	м	і	л	ь	ё	н
----	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---

3.	м	і	р	ы	я	д	ы
----	---	---	---	---	---	---	---

4.	м	і	л	і	ц	ы	я	н	е	р
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

5.	м	е	т	э	о	р	6.	м	е	т	э	а	р	ы	т
----	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---

7.	м	а	я	н	э	з	8.	м	а	ф	і	о	з	і
----	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---

9.	м	а	р	ы	я	н	е	т	к	а
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

10.	м	а	н	п	а	н	с	ь	е
-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Заданне 10.

Кажуць, усе зэлачкі на Купалле чаруюць-лекуюць, а вада на ўсходзе сонца залатая, заварожаная: як увойдзеш у яе, то дзівосна здаровым, прыгожым і мужным станеш.

Складаны сказ з рознымі відамі сувязі (сказ камбінаванай будовы); 4 часткі